

Právo nestačí na premnoženú zver

KALAMITA

Nedávno sa na pôdu Národnej rady Slovenskej republiky a do pozornosti médií dostala téma polovníctva. Ministerstvo pôdohospodárstva má v príprave nový zákon o polovníctve.

Oldrich Kost
oldrich.kost@mafraslovakia.sk

©hn

parlamentu naň totiž dodnes neodpovedal.

Ochrana od štátu

S amotnou poslanci poľnohospodárskeho výboru už dávnejsie navrhovali novelu zákona o polovníctve. Prostredníctvom tohto kroku sa má zrušiť povinné členstvo poľovníkov v Slovenskej polovníckej komore. V reakcii na to Slovenská polovnícka komora zorganizovala petíciu za zachovanie povinného členstva a poľovníkom sa dokonca dostalo prijatia na úrovni predsedu Národnej rady Slovenska. Následná diskusia v pléne Národnej rady však naplno odhalila, ako je povedomie poslancov vzdialenej od reality problém, hoci ide o chronický problém, dokonca sa da tvrdiť, že aj existenčného významu.

Význam nového zákona

Problémom je enormné a roky pretrvávajúce premnoženie zveri, ako sú napríklad danièle, diviaky, muflóny a jelene. Dôsledkom toho je smutná skutočnosť, že zver vo svojom prirodzenom prostredí nemá dostatok potravy a spása úrodu z polí, vinohradov a likviduje lesné porasty.

Celkové škody sa odhadujú na stovky miliónov eur ročne. Tým existenčne priamo ohrozenie predoškým malých farmárov a vinohradníkov, živiteľov rodín a významne poškodenie aj veľkých poľnohospodárov. Kalamitný rozsah škôd tak napriekom ohrozuje potravinovú sebestaenosť celého krajinu.

Je na počudovanie, prečo práve toto nedzívlo zo stoličky predsedu parlamentu a nevyburcovať ho k podobnej angažovanosti, akú prejavil v prospech rodiny poľovníkov. O probléme bol totiž informovaný rovako ako všetci poslanci v parlamente.

Najiac poškodené skupiny poľnohospodárov, lesníkov a ochranárov im v reakcii na petíciu Slovenskej polovníckej komory adresovali otvorený list, ktorý zjavne nebolo prečítaný. Predsed

Problémom pre farmárov je enormné a roky pretrvávajúce premnoženie zveri, ako sú napríklad danièle, diviaky, muflóny a jelene.

SNÍMKA: DREAMSTIME

hospodárskou a Potravinárskou komorou a Slovenskou lesníckou komorou, kde sa tento fakt na niekoľkých miestach výslovne konštatuje.

Odvedy sa však, zdá sa, nemenzovali vobec nič. Na internete si možno poziť množstvo videí zobrazujúcich stáda diviacej zveri, ako si z bieleho dňa korzujú po meste Pezinok.

Dokonca boli naznamenané prípady útokov na ľudu a domáce zvieratá. Z dôvodu premnoženosť diviakov musel v máji tohto roka dokonca zasadnú krízovú štáb mestského zastupiteľstva Pezinok.

Reakcia sú opatrenia

Ministerstvo pôdohospodárstva včištoru tvrdí, že proti premnoženiu zveri bojujú okresné úrady zvyšovaním plánov lovov a ministerstvo mimoriadnymi povoleniami na lov premnoženej zveri.

Podľa horvorky ministerstva užívateľa poľnových revírov, teda poľovníci, aj užívateľa poľnových pozemkov, ako sú farmári, lesníci, ochranári, mestá a obce, každoročne žiadajú o vydanie mimoriadnych povolení.

Existuje teda predpoklad, že je to efektívny nástroj na zníženie stavov raticovej zveri. Tu však zráva vyvstáva ďalšia otázka. Nouné je, či sú tieto povolenia aplikovateľné v praxi a nie sú v rozpore s inými nariadeniami.

Navyše ide len o povolenie, nie je to uložená povinnosť.

„V zákone neexistuje inštitút objektívneho sčítania zveri. Sčítanie je v skutočnosti len odhad.“
Marek Benedik, Havlat & Partners

„Dlhším faktom ostáva, že sa musí dlhy čas každoročne žiadať o výnimku zo štandardných pravidiel lovov. Toto je dôkaz o stave v našich lesoch sám oseba a situácia sa, žiaľ, nezlepšuje.“

„Bez povinností a údajov „Mimoriadne povolenie nie je efektívny nástroj na znižovanie stavu zveri. Povolenia sú totiž formuľované tak, že obsahujú rôzne obmedzenia, ktoré skutočne masívny lov, ktorý je nevyhnutný, prakticky znemožňujú.“
Navyše ide len o povolenie, nie je to uložená povinnosť.

Povolenia poľovníkom neučlajajú absolútne žiadnu povinnosť lov vykonať. Plány lovov schvalované okresnými úradmi sú tiež len fiktívnym riešením. Ak štát nemá reálne, objektívne a verifikovane údaje o počtoch zveri, ako môže schvaľovať efektívne plány lovov?“ argumentuje Marek Benedik.

„Definícia efektivity“
Zákon o polovníctve však okresnému úradu umožňuje rozhodnúť o znížení počtu zveri. Ak v záujme poľnohospodárskej výroby alebo lesnej výroby s dôrazom na predchádzanie vzniku škôd vznikne potreba, aby sa počet niektorého druhu zveri znížil, aby okresný úrad rozhodol o znížení počtu niektorého druhu zveri, môže to polovníemu združeniu nariadiť.

Ak užívateľ poľnového revíru nerealizuje rozhodnutie, okresný úrad môže zabezpečiť rozhodnutím splnenie tohto príkazu na jeho náklady.

Výnosy zveri sa v tomto prípade po odpočítaní nákladov po ukážu užívateľovi poľnového revíru. Zdá sa teda, že tu predsa len existuje učinný nástroj, ako s problémom premnoženej zveri pohnúť. Aj to na však úradníci majú argument.

„Úradné obletačky“
Ministerstvo pôdohospodárstva

sice uznava, že takýto inštitút existuje, zákon však vobec ne-upravuje, akým spôsobom sa má v takomto prípade zabezpečiť dodržanie ostatných súvisiacich ustanovení zákona, v dôsledku čoho je uplatnenie tejto právomoci v podstate nevykonateľné.

Tento problém sa ministerstvo údajne snaží vyriešiť novelizáciou zákona o polovníctve.

Samo ministerstvo priznáva, že v roku 2009 vypracovalo zákon, ktorý sa zrejme nedá vykonávať. Teda štát, ministerstvo a parlament to zariadili tak, že aj keď by okresný úrad veľmi chcel, tak si vobec nemôže vymýtiť zníženie stavu zveri.

Odpovedzime si na otázky:
V koho prospech bol teda prijatý polovnícky zákon?

Môže existovať ēste niečo absurdnejšie v štáte, ktorý by sme radi nazývali právnym?

Chyby v zákonodarstve
Advokát Marek Benedik s argumentáciou ministerstva nesúhlasi:
„Toto je typický úradnícky príslušný. Nedá sa.“

Pri tom sa o to seriózne nikto ani nepokusil. Pred niekoľkými rokmi nám vedúci pozemkového odboru na Okresnom úrade v Pezinke, pán Farkaš, tvrdil, že sa to nedá, že nemá na to ľudi, keď sme ho žiadali, aby riesili zanedbané vinohrady.“

ŠTÁT NEKONÁ

Objektívne uplatnenie vlastníckeho práva

Bratislava – Ak neexistuje objektívne sčítanie zveri, ako má poškodený preukázať, že polovné združenie porušilo zákon v dôsledku premnoženia zveri?

Pôvodný zákon z roku 1962 pritom takúto podmienku ne-poznal a striktne upravoval objektívnu zodpovednosť za škodu. Otázkou je nakoniec aj vymáhatelnosť náhrady škody.

Pôvodné združenie spravidla nemajú vlastný majetok. Zákon o polovníctve z roku 2009 odstránil inštitút, že členovia poľovného združenia ručia za náhradu akejkoľvek škody.

Ak sa aj poškodený po rokoch na súde domôže verdiktu vo svoj prospech, ako a z čoho mu bude uhradená škoda a všetky náklady? Všetko toto poškodených, samozrejme, od-ráda od uplatnenia práva na súde.

Vlastnícke právo

Európsky súd pre ľudské práva vo veči Chassagnou a in proti Francúzsku v roku 1999 rozhod-

dol, že výkon práva poľovníctva nemá charakter verejnúho zájmu, ktorý by dostatočne odvodzoval obmedzenie vlastníckeho práva.

Poľovníctvo je u nás konštruané ako výsada určitej skupiny ľudu, ktorú im udelení stát.

Súčasne im sice uloží aj určité povinnosti, ale úmyselné alebo z nedbanlivosti nezaviedol efektívne prostriedky, ako ich plnenie od nich vynútiť.

Štát nekoná

Štát alibiicky tvrdí, že nemôže konáť. Poľovníci sú tak zrejme jedinou organizovanou skupinou, ktorá za výsledky svojej činnosti realne nenesie žiadnu zodpovednosť. Dôsledkom toho je nerovnováha v prospech úzkej, ekonomickej nečinnej a mimoriadne neefektívnej lobby, v neprospech desiatok tisícov ekonomickej činných pôdohospodárov a členov ich rodín, ktorímu ide doslova o životbute. Dokedy bude tento stav pretrvávať?

OCHRANA MAJETKU

Aké možnosti majú pôdohospodári pri ochrane vlastného majetku?

Bratislava – „Každý vlastník má štandardné právo brániť a chrániť svoj majetok, v prípade potreby aj použitím určitej miery sily.“

Na jednej strane stáť a systém, ktorý vytvoril, fatalne zlyháva, ale na druhej strane zákon bráni pôdohospodárom, aby sa mohli efektívne brániť sami.

Nie je napriekto možné, aby si nájali osoby s poľovníckym oprávnením na ochranu svojho ma-

jetku, ktoré by lovili aspoň zveri priamo ohrozujúcu predovšetkým spásaním ich úrody.

Riešenie problému totiž spočíva iba v znížení stavu zveri. Plánenie a podobné neúspešné postupy účinne nepomôžu.

Ako ukazujú dlhoročne skúsenosti, premnožená zver si na rôzne plásiace zariadenia zvykné alebo príde v iný čas.“ spresňuje partner advokátskej kancelárie Havlat & Partners, advokát Marek Benedik.

Tvrdenia sa nezohodujú

Pôdohospodári si predsa môžu pozemky oplotiť, tvrdia poľovníci. To, samozrejme, môžu. No po prvej, nerieši to samotnú príčinu, teda premnoženú zver.

Po druhé, prečo musí pôdohospodári drahocenné platnice dane a plniaci s innozvým administratívnym povinnosťom vynakládať navyše náklady pre leto, kebo štát a poľovníci si neplnia svoje povinnosti?

A nakoniec po tretie, príklad. Vinohradníkov z Pezinke a okolia, kde je problém najvypuklejší, ignorovanie zo strany poľovníkov koniek prinutilo investovať nemáľ finančné zdroje do elektrických ohradníkov.

Skúsenosti níelen z Pezinaka však ukázali, že to je riešenie len krátkodobé. Zver po Čase zistila, že ohradník nezabije. Smád a hlad zveri je silnejší. Na učila sa ich prekonávať. A to ne-

hovoríac o tom, že ochranníci sú kradníci, a dokonca sú systematicky poškodzované.

Právo na náhradu škody

„Je pravdu, že zákon o poľovníctve inšituíti náhrady škody pozna. Od skôr však rozhodujú súdy a tu pôdohospodári narázajú na ďalší chronický problém štátu, a to nefungujúca a pomalá justícia.“

Tí, ktorí to skúšili cez súdy, už roky čakajú na konečný verdič,“ opisuje realitu advokát.

„Teoreticky je možné domáhať sa náhrady škody voči štátu z dôvodu nesprávneho úradného postupu a voči poľovníctvu,“ spresňuje advokát.

Právo na náhradu škody podľa zákona o poľovníctve je však doslova ilúzorne. Podmienku náhrady škody je, že poškodený musí preukázať, že poľovnícke združenie porušilo svoje povinnosti podľa zákona o poľovníctve,“ spresňuje advokát. (RED)

Pôdohospodári si predsa môžu pozemky oplotiť, tvrdia poľovníci, SNÍMKA: DREAMSTIME